

i sin Virksomhed og at kunne vente en Reparation, naar han under dette Arbejde kommer til Skade, som den, der udfører det selv samme Arbejde i en Mesters Tjeneste. Jeg kunde forstaa denne Forskel, dersom Udfastet var gaaet den Vej at lægge Erstatningspligten over paa den enkelte private Arbejdsgiver; saa var det forstaaeligt, at kun de Personer kunne fremsætte Krav paa Erstatning, som selv vare i en Arbejdsgivers private Tjeneste. Men den Vej er man jo ikke gaaet i Udfastet. For det første er der jo som sagt forskellige Kategorier af Arbejder, hvor der slet ikke er Spørgsmaal derom. Det gælder Nr. 1 og Nr. 3. Det er nu den ene Tvivl, man kan rejse. Men dernæst opstaar det Spørgsmaal: Naar man nu har at gøre med Personer, som have eventuelt Krav paa Erstatning, hvem skal saa udrede denne Erstatning? Jeg kunde meget godt forstaa, om man ræsonnerede som saa: Der er visse Arbejder, som det er nødvendigt blive udførte, hele det store Samfund har Interesse i at disse Arbejder blive udførte, de ere forbundne med en høj Grad af Farlighed, det er da naturligt, at Samfundet, der er interesseret i, at disse Arbejder blive udførte, ogsaa garanterer disse enkelte Personer, der udføre disse Arbejder, mod de Ulykkestilfælde, der kunne resultere af dem. Men Konsekvensen deraf maatte imidlertid blive for det første, at man indskrænkede Bestemmelsen til at gælde, hvad man kunde kalde virkelig farligt Arbejde, og for det andet, at det var Samfundet, der betalte. Men denne Vej er man jo ikke gaaet. Jeg kunde, for at nævne et Eksempel, forstaa, at man i Lande, hvor der er Bjergværksdrift, Minedrift, sagde: Det viser sig efterhaanden, at disse underjordiske Arbejder ere i høj Grad livsfarlige, vi risikere, at tilsidst saa vi ingen til at indlade sig paa disse Arbejder, naar man ikke søger at opmuntre dem derved, at man sikrer dem mod de Ulykker, hvorfor de ganske vist specielt ere udsatte. Jeg kunde altsaa tænke mig, at Staten sagde: Det interesserer Staten, det interesserer Samfundet, at denne Virksomhed overhovedet finder Stead, og derfor garantere vi, Staten, alle Personer, som udsætte deres Liv og Førlighed for Skade ved Udførelsen af Arbejdet. Men, som sagt, man er ingenlunde i Lovforslaget bleven staaende derved; man har taget en hel Del Virksomheder med, som paa ingen Maade saaledes i Almindelighed kunne karakteriseres som særdeles farlige. Jeg skal ikke bestride, at al Søfart og Fiskeri kan siges at være forbunden med Fare, i alt Fald kan det være ganske anderledes

farligt end Størstedelen af den Virksomhed, der udføres paa Landjorden, men jeg kan ikke være enig i, at alt, hvad der staar i Forbindelse med Landbrug, Have- og Skovbrug, skulde være ganske særdeles farligt. Det er i det mindste noget, som er mig nyt at høre. I den anden Afdeling dukker imidlertid dette Moment af Farlighed frem; thi man nævner dels under særlige Vitra forskellige Virksomheder, som vel maa siges mere eller mindre at være farlige, men under Vitra b, hvor man taler om Haandværk, tilføjer man som Betingelse, at det skal være forbundet med særlig Fare. Her kræver man dette Farlighedsmoment, som man i Nr. 1 ikke har taget med. Nu kan man ganske vist sige: ja, men det kan ikke være Meningen at tage det meget strengt med dette Begreb om særlig Fare, naar der er tilføjet: saasom Husbygning, Skibsbygning og andre dermed beslaegtede Sag. Husbygning saaledes ganske i Almindelighed tror jeg ikke kan karakteriseres som særlig farlig. Der er ganske vist Tømmerarbejdet, Skiferdækning o. s. v., der medfører Fare, men Husbygning omfatter, saa vidt jeg kan stønne, ogsaa Arbejder, der ikke i nogen særlig Grad kunne siges at være forbundne med Fare i Sammenligning med en hel Del andre Haandværk. Til Husbygning kan man f. Eks. henregne en hel Del Smedearbejde, og at Smedearbejde, der staar i Forbindelse med Opførelse af Bygninger, i særlig Grad skulde være forbunden med Fare fremfor en hel Del andet Smedearbejde, forekommer mig ikke at være klart. Man har altsaa ikke fastholdt dette Standpunkt, at der skal være en ganske særegen Fare, som det er rimeligt, at Samfundet søger at bøde paa ved ligesom at overtage en vis Garanti for de Personer, der beskæftige sig dermed; men det er dernæst heller ikke Samfundet, der skal betale, det er ikke Staten, der skal betale. Man er ikke gaaet den Vej, som jeg nævnte før, under visse Betingelser og Indskrænkninger at gøre det til en Pligt for de enkelte Arbejdsgivere at erstatte deres Arbejdere den Skade, som de lide under Arbejdets Udførelse. Det har man ikke gjort, man har heller ikke gjort det til en Samfundssag eller en Stats-sag, men man er gaaet, hvad jeg vil kalde en Mellemvej, man har ligesom lagt det solidariske Ansvar, den solidariske Forpligtelse over paa visse Kategorier. Man har gjort samtlige Hartkornsbrugere eller Hartkornsejere solidarisk ansvarlige for al den Skade, der kan ske under Udførelse af Landbrugs- eller Havebrugsarbejder. Man har ment, at naar en Karl kommer til Skade ved at pløje